
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

התנסות מעשית בשיקום ותקון: תאוריה פוגשת פרקטיקה - 61314

תאריך עדכון אחרון 14-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר לימור יהודה

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: netadgan@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש, אחרי שעות ההרצאה

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס הוא סדנה מעשית הכוללת התנסות מעשית בהיקף משמעותי בשדה בעמותה העוסקת בשיקום עוברי חוק, במקביל למפגשים העוסקים הן בליווי מקצועי והן במעטפת אקדמית לתכנים רלבנטיים. בתחילת השנה יתבצע הליך התאמה בין הסטודנטים למקומות ההתנסות.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא לבחון את היישום בפועל של עקרונות תיאורטיים בשדה, באמצעות למידה המשלבת התנסות מעשית. הקורס יתמקד ביחסי הגומלין, פערים ונקודות השקה בין התיאוריה לשדה. הקורס מבקש לאפשר לסטודנטים מגע קרוב עם העשייה הקרימינולוגית בשטח, תוך הבנת הגורמים והתהליכים הרב ממדיים, המשפיעים על יצירת קשר שיקומי וליווי של עוברי חוק כחלק מתכנית הקורס, הסטודנטים יקחו חלק בהתנסות מעשית בעמותה העוסקת בשיקום עוברי חוק תוך התמקדות בבני נוער בסיכון.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנטים בקורס ילמדו על עקרונות הפעולה של אנשי שיקום בישראל ועל ההיבטים התיאורטיים והמדיניות המנחים עקרונות אלו, תוך בחינת היחס בין התיאוריה והשדה. כחלק מתכנית הקורס, יקחו הסטודנטים חלק פעיל בעשייה השוטפת בשיקום ובמפגש עם מערכת אכיפת החוק, תוך ליווי צמוד במסגרת עמותה העוסקת בשיקום עוברי חוק. העבודה המסכמת בקורס תאפשר לסטודנטים לבחון ביקורתית את היחס בין התיאוריה ועבודה אישית ובינאישית בשדה וליישם עקרונות תיאורטיים לצורך הבנת ושיפור הדינמיקה הקיימת בפועל.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: התנסות מעשית והרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סמסטר א'

שיעור נושא השיעור ותוכן התנסות מעשית

שיעור 1 • מבוא - הצגת הקורס, מבנה, יעדים, תוכן

• מבוא תיאורטי - מערכת אכיפת החוק, ליווי עוברי חוק: יחסי תיאוריה-שדה

שיעור 2 • אוריינטציה לארגונים: הרצאת אורח התנסות מעשית

שיעור 3 התנסות מעשית

שיעור 4 התנסות מעשית

שיעור 5 התנסות מעשית

שיעור 6 • מערכת אכיפת החוק - היבטים קרימינולוגים וסוציותרפויטים כנגזרת של התנסות מעשית
שיעור 7 התנסות מעשית
שיעור 8 התנסות מעשית
שיעור 9 התנסות מעשית
שיעור 10 התנסות מעשית
שיעור 11 התנסות מעשית
שיעור 12 התנסות מעשית
שיעור 13 סיכום ואינטגרציה - סמסטר א'

סמסטר ב'

שיעור נושא השיעור ותוכן התנסות מעשית
שיעור 1 • מפגש שדה-תיאוריה: קשיים תלויי מערכות, סביבה ופרט בליווי עוברי חוק
שיעור 2 • יחסי תיאוריה-שדה: הרצאת אורח התנסות מעשית
שיעור 3 התנסות מעשית
שיעור 4 התנסות מעשית
שיעור 5 התנסות מעשית
שיעור 6 התנסות מעשית
שיעור 7 התנסות מעשית
שיעור 8 התנסות מעשית
שיעור 9 התנסות מעשית
שיעור 10 התנסות מעשית
שיעור 11 כתיבת העבודה וסקירת ספרות - משוב פרטני ומפגשים אישיים. התנסות מעשית
שיעור 12 רפרטים - משוב התנסות מעשית
שיעור 13 סיכום ואינטגרציה

חומר חובה לקריאה:

נושאי הקורס ורשימת קריאה

מערכת אכיפת החוק והתקון: מבט משווה ואתגרים כלליים

1. Cavadino, M., & Dignan, J. (2007). The penal system: An introduction. Sage, pp. 1-5.

אתגרים בשיקום ומניעת רצידיביזם 2. הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים: דין וחשבון (ועדת דורנר) (2005).

שיקום עוברי חוק: פלטפורמות קיימות ומפגש בינאישי עם עוברי חוק - תקשורת מקרבת

3. בן יוסף, מ'. (2015). דרך בית השנתי: שיטת טיפול בבני נוער. תל-אביב: מריומה בן-יוסף הוצאה לאור.

4. רונאל, נ., ענבר, ע. (2013). החלמה בקהילה טיפולית: חקר מקרה יחיד של מתבגר שהידרדר לעבריינות ולשימוש בסמים. צוהר לבית הסוהר: עבירות ועונשים בישראל תיאוריה ויישום, 15, 45-61.

5. שגיב, ב'. (2004). פרויקט שלושה בדירה אחת. בתוך: ל. עדן, א. שדמי, וי. קים (עורכים), רודפי צדק (עמ' 511-534). צ'ריקובר ובית ברל.

6. תימור, א'. (2006). שיקום עבריינים בישיבות ובקיבוצים - הבניית תפישת עולם בלתי עבריינית והקניית דפוסי התנהגו אלטרנטיביים. מגמות, מד(3), 507-530.

רצידיביזם - זרזים ומעכבים:

7. ברמן א', וולק, ד' (2015). רצידיביזם של אסירים פליליים משוחררי 2008 בישראל. מחלקת מחקר ואסטרטגיה מנהל תכנון שירות בתי הסוהר.

8. Braithwaite, S.J. (1989). *Crime, Shame and Reintegration*. University Pres.

9. Hoffer, P.W.(1988). *Prisinization and recidivism: A psychological perspective* *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 32(2), 95-106.

10. Mears, D., Pickett, J., & Mancini, C. (2015). *Support for Balanced Juvenile Justice: Assessing Views About Youth, Rehabilitation, and Punishment*. *Journal of Quantitative Criminology*, 31(3), 459-479.

11. Pyle, N., Flower, A. Fall, A., & Williams, J. (2016). *Individual-Level Risk Factors of Incarcerated Youth*. *Remedial and Special Education*. 37(3), 172-186.

12. Timor, U. (2006). *Privatization of Prisons in Israel: Gains and Risks*. *Israel Law Review*, 39(1), 81-104.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 85 %
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 15 %

מידע נוסף / הערות:

דרישות הקורס ומבנה הציון

• נוכחות מלאה במפגשים בכיתה ובהתנסות המעשית בשדה. ההתנסות תכלול, בין היתר, ליווי וחניכה של נוער בסיכון בהדרכת נציג העמותה.

• ההתנסות המעשית תבוצע לאורך השנה האקדמית. היא תכלול 5 שעות אקדמיות שבועיות של התנסות בעמותה בליווי איש צוות מטעמה ($eq\& 5*22$; סה"כ 110 שעות) + 10 שעות אקדמיות אוריינטציה והתאמה על ידי נציגי העמותה (סה"כ $eq\& 120$ שעות).

• כתיבת עבודה מסכמת המשלבת בין ההתנסות המעשית לתיאוריה והצגת רפרט בכיתה. עבודה מסכמת

• בסיום הקורס תוגש עבודה שמטרתה לשלב בין התיאוריה והספרות המדעית לבין התובנות שנצברו במהלך ההתנסות על ידי הסטודנטים/ות תוך דיון ביקורתי ביחסי הגומלין ביניהם.

• הסטודנטים/ות יציגו את העבודה במסגרת רפרט בקורס ויקבלו משוב על עבודתם משקל הרפרט 15% מציון העבודה.

• היקף העבודה: עד 2,500 מילים.

מועדי מפגשים פרונטליים ימסרו בתחילת השנה